

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
7 Пж 1624/19
17.04.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Татјане Ђурице, као председника већа, судије Слободанке Виденовић и судије Јасминке Обућине, као чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиоца „ЕСОАГРИ SERBIA“ ДОО Бела Црква, Соње Маринковић бб, кога заступа Бјелица Бранислав, адвокат из Панчева, против туженог ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ“ из Новог Сада, Булевар Михајла Пупина бр. 25, кога заступа Дејана Спасојевић-Иванчић, адвокат из Новог Сада, ради накнаде штете и стицања без основа, вредност спора 70.299.210,29 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Панчеву 2 П 587/11 од 15.01.2019. године, на седници већа одржаној дана 17.04.2019. године, донео је следећу:

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА као неоснована жалба туженог и пресуда Привредног суда у Панчеву 2 П 587/11 од 15.01.2019. године у ставу трећем **ПОТВРЂУЈЕ**.

ДЕЛИМИЧНО СЕ ПРЕИНАЧАВА пресуда Привредног суда у Панчеву 2 П 587/11 од 15.01.2019. године, у ставу првом, и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца „ЕСОАГРИ SERBIA“ ДОО Бела Црква којим је тражио да се обавезе тужени ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ“ из Новог Сада да му исплати износ од: 245.900,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2008. године па до исплате, 246.095,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2009. године па до исплате, 276.501,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2010. године па до исплате, и 299.349,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2011. године па до исплате, као **НЕОСНОВАН**.

УКИДА СЕ пресуда Привредног суда у Панчеву 2 П 587/11 од 15.01.2019. године у ставу другом и четвртном и у овом делу спис враћа првостепеном суду ради спровођења нове главне расправе.

Образложење

Изрека побијане пресуде гласи:

„УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиоца „ЕСОАГРИ SERBIA“ ДОО Бела Црква, па се обавезује тужени ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВОДЕ

ВОЈВОДИНЕ“ Нови Сад да тужиоцу исплати: износ од 246.900,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2008. године па до коначне исплате, износ од 246.095,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2009. године па до коначне исплате, износ од 276.501,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2010. године па до коначне исплате, износ од 299.349,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2011. године па до коначне исплате, а све у року од 8 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења.

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиоца „ЕСОАГРИ СЕРБИЈА“ ДОО Бела Црква, па се обавезује тужени ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ“ Нови Сад да тужиоцу исплати на име накнаде штете износ од 50.970.927,95 динара са законском затезном каматом почев од 06.08.2015. године па до исплате и на износ од 18.260.437,34 динара са законском затезном каматом од 04.05.2016. године до исплате а све у року од 8 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења.

ОДБИЈА СЕ приговор апсолутне ненадлежности суда у овој правној ствари.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 2.043.554,00 динара у року од 8 дана, а по пријему пресуде под претњом принудног извршења.“

Против наведене пресуде тужени је уложио жалбу као и две допуне исте. Ценећи благовременост допуне жалбе Привредни апелациони суд налази да су исте благовремене. Наиме, према садржини повратнице која се налази у списима побијана пресуда достављена је пуномоћнику туженог адвокату Спасојевић-Иванчић Дејани дана 11.02.2019. године. Жалба је уложена поштом, и то препорученом поштом 14.02.2019. године, те је благовремена. Прва допуна жалбе уложена је препорученом поштом 18.02.2019. године, а у Привредни суд у Панчеву је стигла 20.02.2019. године, те је такође благовремена. Најзад друга допуна жалбе предата је препорученом поштом на пошту 19.02.2019. године, у првостепени суд је стигла 21.02.2019. године, те је такође благовремена. При оцени благовремености суд је посебно имао у виду и чињеницу да је првостепени суд дао погрешну поуку о правном леку. Наиме, у побијаној одлуци првостепени суд је назначио да се пресуда може побијати жалбом која се подноси у року од 8 дана. Међутим у конкретном случају не ради се о спору мале вредности будући да је вредност предмета спора 70.299.210,29 динара. Отуда рок за улагање жалбе није 8 дана већ 15 дана како је прописано одредбом члана 367. став 1. Закона о парничном поступку.

Тужени жалбу истиче због битних повреда поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права па у смислу образложених жалбених навода предлаже да се одлука укине евентуално преиначи.

Тужилац је поднео одговор на жалбу у коме оспорава основаност жалбених разлога и тачност жалбених навода, те у смислу навода одговора на жалбу предлаже да се жалба као неоснована одбије.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у границама одређеним одредбом члана 386. и 402. Закона о парничном поступку Привредни апелациони суд, као другостепени суд, налази да је жалба делом неоснована, а делом основана.

У првостепеном поступку нису учињене апсолутно битне повреде из одредбе члана 374. став 2. Закона о парничном поступку на које овај суд пази по службеној дужности. Међутим, по налажењу Привредног апелационог суда одлука о делу тужбеног захтева који се односи на стицање без основа донета је погрешном применом материјалног права. Са друге стране део пресуде првостепеног суда којом је одлучено о захтеву за накнаду штете захваћен је апсолутно битном повредом из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку будући да за своју одлуку у овом делу тужбеног захтева првостепени суд није дао јасне и стању у списима сагласне

разлоге, а у том делу пресуда је заснована и на непотпуно утврђеном чињеничном стању.

Тужилац је дана 15.07.2011. године поднео тужбу суду ради, како је определио накнаде штете. Тврдио је да је вршио плаћање накнаде за одводњавање по решењима туженог, а која решења су садржавала и износе који нису требали бити плаћени чиме је тужени оштетио тужиоца и поред указивања на штетност оваквог поступања. Стога је тражио да се обавезе тужени да му исплати износе ближе наведене у ставу првом побијане пресуде односно ставом другом ове одлуке. У току поступка тврдио је да се за наведени износ тужени неосновано обогатио. У току поступка, поднеском од 07.05.2014. године, преиначио је тужбени захтев тако што је поред већ постојећег, захтевао и да се обавезе тужени да му накнади штету коју је претрпео због чињенице да тужени није омогућио функционалност канала за одводњавање што је, како је тврдио у том поднеску, представљало једини начин да се спречи плављење спорног земљишта, које се налази у КО Добричево. Стога је захтевао да суд обавезе туженог да му поред износа наведеног у иницијалном акту исплати и износе на име накнаде штете определене у поднеску од 07.05.2014. године, а који се односе на период од 2009. до 2013. године.

По спроведеном доказном поступку првостепени суд је утврдио да је дана 30.11.2006. године тужилац закључио са Републиком Србијом-Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде уговор о замени земљишта, а ради обједињавања и укрупњавања поседа оба учесника, којим уговором је вршена замена пољопривредног земљишта у државној својини укупне површине 1386 ха 40 ара и 15 м² за пољопривредно земљиште у друштвеној својини укупне површине 1474 ха, 82 ара и 52 м² чији је корисник био правни претходник тужиоца. Чланом 4. наведеног Уговора предвиђено је да разлику тржишне вредности правни претходник тужиоца, Економија АД Бела Црква, не тражи надокнаду од министарства из разлога што је заменом добила пољопривредно земљиште у КО Добричево које јој је значајно ради изградње рибњака.

Надаље, током поступка је неспорно утврђено да је тужени дана 31.01.2008.г. донео решење о утврђивању аконтације за одводњавање за период јануар-јун 2007. године, којим је обавезао тужиоца да за наведени период плати износ од 981.874,14 динара у месечним аконтацијама у износу од 163.645,69 динара, а у року од 15 дана по истеку сваког месеца, да је тужени дана 12.05.2008.г. донео решење о утврђивању аконтације за одводњавање за период јануар-децембар 2008. године, којим је обавезао тужиоца да за наведени период плати износ од 2.507.613,28 динара у месечним аконтацијама у износу од 208.967,77 динара, а у року од 15 дана по истеку сваког месеца, да је тужени дана 22.04.2009.г. донео решење о утврђивању аконтације за одводњавање за период јануар-децембар 2009. године, којим је обавезао тужиоца да за наведени период плати износ од 2.817.484,46 динара у месечним аконтацијама у износу од 237.790,37 динара, а у року од 15 дана по истеку сваког месеца, да је тужени дана 17.06.2010.г. донео решење о утврђивању аконтације за одводњавање за период јануар-децембар 2010. године, којим је обавезао тужиоца да за наведени период плати износ од 2.901.930,01 динара у месечним аконтацијама у износу од 241.827,50 динара, а у року од 15 дана по истеку сваког месеца, да је наведеним решењима обухваћено и 359 ха земљишта, које се налази у К.О. Добричево, потес Вичиник и потес Капеј Србеску у близини реке Караш, да су у листу непокретности бр.63 К.О. Добричево уписани потес Вичиник и потес Капеј Србеску, кат.парцеле бр.434/2 до бр.609/2, а као власник је уписан тужилац, да је тужилац поступио по наведеним решењима и накнаду за одводњавање за 2007.г., 2008.г., 2009.г. и 2010.г. платио туженом у целисти, да је дана 19.03.2010.г. тужилац упутио туженом захтев за умањење накнаде за одводњавање одређене решењем туженог о утврђивању накнаде за одводњавање за период почев од

2006.г. до 2009.г., да је у истом навео да подноси захтев да му се накнада за одводњавање на површину која је одређена решењима умањи за сваку годину почев од 2006.г па до 2009.г., за површину од по 359 ха и то за парцеле у КО Добричево почев од топ број 434/2 до 445 потес Винчиник, затим" топ.бр.446 па све редом до парцеле топ.бр.609/2 потес Капеј Србеску а из разлога што нису у могућност исте да обрађују, јер је тај део обале у КО Добричево, уз реку Караш предвиђен да буде плављен односно да има функцију тзв. „ретензије“ прикупљања вишка воде и одвођење низводно, да је поступајући по захтеву тужиоца од 19.03.2010.г., тужени исти третирао као предлог за понављање поступка и донео следеће закључке: закључак бр.30/3679 од 28.04.2010.г. којим је одбацио предлог за понављање поступка окончаног решењем Јавног водопривредног предузећа „Воде Војводине“ Нови Сад под бројем 4-30/1846-0-08 од 12.05.2008.г., обвезника накнаде „Есоагри Serbia“ АД из Беле Цркве, као неблагоприятен; закључак бр.30/3680 од 28.04.2010.г. којим је одбацио предлог за понављање поступка окончаног решењем Јавног водопривредног предузећа „Воде Војводине“ Нови Сад под бројем 4-30/03007-0-09 од 22.04.2009.г., обвезника накнаде „Есоагри Serbia“ АД из Беле Цркве, као неблагоприятен; закључак бр.30/3682 од 28.04.2010.г. којим је одбацио предлог за понављање поступка окончаног решењем Јавног водопривредног предузећа „Воде Војводине“ Нови Сад под бројем 01913025 од 05.03.2007.г., обвезника накнаде „Есоагри Serbia“ АД из Беле Цркве, као неблагоприятен, да је дана 12.01.2010.г. Комисија за елементарне непогоде општине Бела Црква по захтеву тужиоца извршила обилазак терена угроженог поплавама насталих изливањем река Караш и Нера, као и штета насталих услед подземних вода парцела које су у власништву тужиоца и констатовала да је поплављено следеће обрадиво земљиште: КО Добричево у потесима "Капеј Србеску" и "Вичиник" и то ораничне површине око 200 хектара и под пшеницом око 30 хектара, КО Врачев Гај 2 у потесу "Гајић" и то ораничне површине око 26 хектара и КО Бела Црква у потесима "Дуга Дуж" , "Пет форинти" и "Пуста" и то под пшеницом око 75 хектара. Комисија је такође уочила да део каналског система није у функционалном I стању, што додатно отежава горе наведену ситуацију.

Такође првостепени суд утврђује да се на каналској мрежи у подсливу Рушњачки поток, подслив Долина поток, подслив Попова бара налази пуно стабала, шибља и грмља, да поједина стабла достижу висину од 20 м², пречника од 70 центиметара и старост од 20 година, да у одводним каналима има оборених стабала и пуно сувог грања што представља препреку кретању воде, да су канали запушени односно интервал између два чишћења канала је требало бити краћи што је имало за последицу закрчење канала, те да постоји узрочно последична веза између неадекватног одржавања каналске мреже у оквиру парцела које су власништво тужиоца и настале штете. Такође је утврдио да није била могућа адекватна примена агротехничких мера од стране тужиоца, а у циљу умањења штете. Тужени је приликом одржавања каналске мреже у спорном периоду од 2009. до 2013. године у оквиру парцела које су власништво тужиоца поступао користећи опредељена средства која нису била довољна за адекватно одржавање, те да је заштита подручја од угрожености, односно сувишних унутрашњих вода била на нивоу 50% пројектом прописаних.

Код таквог стања ствари првостепени суд налази да је основан део тужбеног захтева тужиоца којим тражи да му се као стечено без основа врати више плаћени износ по решењима туженог. Првостепени суд закључује да предметно земљиште од 359 ха у КО Добричево представља природну ретензију, те да је тужени неосновано наплаћивао тужиоцу накнаду за одводњавање за предметно земљиште, да је тужилац морао да плати накнаду за одводњавање у спорном периоду да би избегао принуду у смислу члана 211. Закона о облигационим односима и да је тако поступио по издатим решењима од стране туженог. Стога је применом одредбе члана 100. став 2. Закона о

водама који је важио у спорном периоду („Сл. гласник РС“ бр. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96 и 101/2005-др. Закон) те одредби члана 210., 211. и 214. Закона о облигационим односима донео одлуку као у првом ставу. Одлучујући о захтеву за накнаду штете због неодржавања канала првостепени суд закључује да је исти основан. Првостепени суд образлаже да одржавање канала захтева редовно чишћење истих од растиња, корова, шибља, дрвећа и то бар два пута у току године, измуљавање канала се предвиђа сваких десет година као и секундарних канала чије је чишћење и измуљавање предвиђено за краћи временски период. Тужени врши комуналну делатност од општег интереса и за исту наплаћује накнаду за одводњавање те је одговоран за штету ако без оправданог разлога обустави или нередовно врши своју услугу. Како се према наводима самог туженог, што првостепени суд даље образлаже, накнада за одводњавање не плаћа за заштиту од поплава од спољних вода односно у конкретном случају реке Караш, управо је и изграђена каналска мрежа за заштиту од дејства унутрашњих вода коју тужени није одржавао. Стога суд закључује да је тужилац претрпео штету кривицом туженог која за период од 2009. до 2013. године износи 50.970.927,95 динара, а у 2014. години 18.260.437,34 динара па је применом одредби члана 154. и 184. Закона о облигационим односима одлучио као у ставу другом побијане пресуде. Одлучујући о истакнутом приговору застарелости суд је исти сматрао неоснованим будући да је, како се образлаже, застаревање прекинуто подношењем тужбе 15.07.2011. године у смислу одредбе члана 288. Закона о облигационим односима, а да се предметно потраживање односи на период до 2009. године.

Ценећи истакнути приговор апсолутне ненадлежности суда првостепени суд образлаже да је исти неоснован, јер се ради о спору између правних лица којима тужилац тражи повраћај новчаних средстава која је наплатио тужени по коначним решењима, јер сматра да су стечена без основа, те да се ради о имовинско правном спору за који је надлежан суд.

Правилно је одлучио првостепени суд када је одбио приговор апсолутне ненадлежности суда. Наиме, у конкретном случају тужилац је тужбеним захтевом захтевао исплату одређеног новчаног износа на име стицања без основа а другог на име накнаде имовинске штете. Отуда, ради се о грађанскоправном спору из одредбе члана 1. Закона о парничном поступку за који је надлежан суд, а имајући у виду да се спор води између правних лица поводом обављања делатности истих онда и привредни суд.

Одредбом члана 100. став 1. Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96 и 101/2005-др. Закон) који је важио у време доношења спорних решења о одређивању накнаде за одводњавање, прописано је да накнаду за одводњавање плаћају корисници, односно сопственици пољопривредног, грађевинског и шумског земљишта, земљишта под саобраћајницама и другог земљишта на мелиорационом подручју које се непосредно, односно посредно одводњава, а ставом 2. истог члана да накнада за одводњавање се не плаћа за земљиште под насипима за одбрану од поплаве под рибњацима и ретенцијама, каналима и другим водопривредним објектима којим управља Јавно водопривредно предузеће.

Према одредби члана 108. став 1. истог прописа надзор над законитошћу аката јавног водопривредног предузећа којима се решава о правима и дужностима грађана, предузећа и других правних лица и инспекцијски надзор у области водопривреде врши Министарство надлежно за послове водопривреде.

Према одредби члана 101. став 1. истог прописа накнада за одводњавање пољопривредног и шумског земљишта обрачунава се и плаћа на основу катастарског прихода, односно по јединици површине.

Према одредби члана 210. став 1. Закона о облигационим односима, када је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или закону, стицалац је дужан да га врати, а кад то није могуће да-накнади вредност постигнутих користи.

Према одредби члана 211. истог прописа ко изврши исплату знајући да није дужан платити, нема право да захтева враћање, изузев ако је задржао право да тражи враћање или ако је платио да би избегао принуду.

Према одредби члана 154. став 1. Закона о облигационим односима ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.

Према одредби члана 155. наведеног прописа штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист) као и наношење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета).

Према одредби члана 189. став 2. истог прописа висина накнаде штете одређује се према ценама у време доношења судске одлуке изузев случаја кад закон наређује што друго.

Према одредби члана 192. став 1. истог прописа оштећеник који је допринео да штета настане или да буде већа него што би иначе била, има право само на сразмерно смањену накнаду.

Сагласно одредби члана 361. став 1. Закона о облигационим односима застарелост почиње тећи првог наредног дана после дана када је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе, ако законом за поједине случајеве није шта друго прописано.

Према одредби члана 376. став 1. истог Закона потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од дана када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило.

Према одредби члана 388. Закона о облигационим односима застаревање се прекида подизањем тужбе и сваком другом повериочевом радњом предузетом против дужника пред судом или другим надлежним органом, у циљу утврђивања обезбеђења или остварења потраживања.

Имајући у виду наведене законске одредбе као и стање у списима другостепени суд закључује да је у погледу захтева за исплату више плаћене накнаде за одводњавање, на правилно утврђено чињенично стање првостепени суд погрешно применио одредбе материјалног права. Наиме неспорно је да наплату накнаде, у вршењу јавних овлашћења која су му поверена, врши тужени над чијим радом па и у делу који се односи на појединачне акте којим се одлучује о правима правних лица, надзор врши надлежно министарство у смислу напред цитиране одредбе члана 108 ст. 1 Закона о водама. Тужени је, вршећи своја овлашћења, донео решења којим је утврдио аконтацију накнаде за одводњавање за период јануар- јун 2007. године, јануар-децембар 2008. године, јануар-децембар 2009. године и јануар-децембар 2010. године. Тужени против решења за 2007-2009. год није уложио правни лек већ је по истим решењима поступио тако што је измирио накнаду. Према стању у списима тужени јесте уложио жалбу против решења које је донето за период јануар-децембар 2010. године али не из разлога које је истакао у тужби односно не из разлога што је сматрао да је накнада погрешно обрачуната за површину од 359 ха у КО Добричево која по наводима тужиоца представља природну ретенцију већ из разлога што је тврдио да је уговор са Републиком раскинут да је и отуђио један део земљишта. Тужени је, према правилно утврђеном чињеничном стању, тек 19.03.2010. године упутио туженом захтев за умањење накнаде за одводњавање за период од 2006. до 2009. године, који захтев је тужени сматрао предлогом за понављање поступка па га је одбацио.

Из наведеног произилази да тај износ није наплаћен без основа већ, управо супротно, по основу решења које је издало јавно предузеће у вршењу својих јавних овлашћења. У току првостепеног поступка није било ни једног доказа на околност да је задржао право на враћање плаћеног. Не може се прихватити као исправан закључак првостепеног суда да је тужилац платио да би избегао принуду. Управо из понашања тужиоца који је поступао по решењима односно извршио плаћање истих, при чему против решења од 17.06.2010. године уложио жалбу уопште не наводећи да је обрачуном обухваћено и земљиште за које сматра да изузето накнаде као " фактичка ретенција" произилази да тужилац није извршио плаћање по наведеним решењима да би избегао принуду. Да је то желео животно је логично да би или уложио правни лек, или, с обзиром да жалба иначе не одлаже извршење решења, би већ након пријема првог решења покренуо одговарајући поступак, или би се изјаснио да задржава право на враћање. Како то није учинио већ се тек 19.03.2010. године обратио туженом са захтевом за умањење накнаде за одводњавање за површину од по 359 ха за парцелу у КО Добричево и то из разлога што нису у могућности да исте обрађују јер је тај део обале уз реку Караш предвиђен да буде плављен, закључује се да ово плаћање није било последица избегавања принуде. Другим речима, из свих доказа као целине произилази да тужилац нити је задржао право на враћање нити је плаћање извршио да би избегао принуду већ се закључује да је тек у току 2010. године закључио да за наведени део земљишта не би требао да плати накнаду за одводњавање. Осим наведеног не може се ни прихватити закључак првостепеног суда да површина пољопривредног земљишта у КО Добричево врши функцију ретенције и да стога није обухваћена обавезом плаћања накнаде за одводњавање. Ово стога што Закон о водама из наведеног периода не познаје термин „земљишта које врши функцију ретенције“. У смислу одредбе члана 4. став 1. тачка 1. истог Закона водопривредни објекти у смислу тог закона сматрају се 1) објекти за заштиту од штетног дејства вода са водопривредним уређајима и опремом: насипи, регулационе грађевине, ретенције, бране, акумулације, одводни канали, дренажни бунари, уставе, црпне станице и објекти за заштиту од ерозије и бујица одакле произилази да ретенција представља водопривредни објекат. У том смислу и у идејном пројекту за уређење реке Караш који је доставио тужилац уз тужбу на страни 8. под тачком 2. јасно је наведено да у циљу формирања ретенције потребно је извести насип-пут на потезу Добричево-Војводинци, насип за заштиту насеља Добричево и погранични насип са узводне стране ретенције које се везује за левообални румунски насип реке Вичиник.

Следом реченог захтев тужиоца у овом делу није био основан. Стога је Привредни апелациони суд нашавши да је на утврђено чињенично стање првостепени суд погрешно применио материјално право применом одредбе члана 394. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу другом.

У преосталом делу одлука првостепеног суда морала је бити укинута из следећих разлога:

Закључак је првостепеног суда да је тужилац претрпео штету кривицом туженог у виду знатно смањеног прихода и то за период од 2009. до 2013. године у износу од 50.970.927,95 динара и у 2014. години у износу од 18.260.437,34 динара. Такође је закључак суда, а како је напред наведено, да потраживање није застарело.

Пре свега Привредни апелациони суд наводи да је иницијалним актом односно тужбом од 15.07.2011. године тужилац тражио да се исплати, као вануговорна штета, настало умањење његове имовине плаћањем накнаде за одводњавање за спорних 359 ха у КО Добричево.

Тек поднеском од 07.05.2014. године тужилац је поред већ првобитно постављеног тужбеног захтева поставио захтев за накнаду штете и то како је у том поднеску навео „штете на приносима“ одакле проистиче да је за ову штету тужилац

утужио тек 07.05.2014. године, а не како првостепени суд погрешно наводи 15.07.2011. године. Отуда је застарелост прекинута тек 07.05.2014. године што даље указује да је првостепени суд погрешно ценио истакнути приговор застарелости, а што указује и жалилац у жалби. Првобитно постављени тужбени захтев и накнадно постављени захтев за накнаду штете на приносима нису истоветни већ се ради о томе да је тужени преиначио тужбу тако што је постојећем захтеву додао нови. У погледу тог новог захтева, како је образложено, рок застарелости прекинут је 07.05.2014. године, а парница је у погледу истог почела тећи достављањем тог поднеска туженом. Стога се не може прихватити навод образложења првостепеног суда да је застарелост прекинута подношењем тужбе 15.07.2011. године.

Надаље у погледу захтева за накнаду штете нејасно је о којој врсти односно ком виду штете се у току првостепеног поступка расправљало односно да ли се ради о стварној штети или изгубљеној добити. Остало је нејасно на којим добрима је настала штета будући да је у поднеску од 07.05.2014. године тужилац тврдио да је дошло до „штете на приносима“ а затим и „штете на земљишту“. Првостепени суд читањем налаза и мишљења вештака пољопривредне струке закључује да је стварна штета за период 2009. до 2013. године износила 50.970.927,95 динара, а да је стварна штета за 2014. годину износила 18.260.437,34 динара са једне стране, а затим у образложењу наводи да је тужилац претрпео штету у виду знатно смањеног прихода одакле се закључује да је нашао да се ради о изгубљеној добити. Првостепени суд не даје разлоге о ценама по којима је утврдио висину штете имајући у виду одредбу члана 189. Закона о облигационим односима што подразумева да се штета утврђује по ценама на дан пресуђења а то значи да би то требало да буде дан који је временски близу рочишта на ком се расправа закључује. Надаље, изостало је јасно образложење првостепеног суда на којим тачно парцелама је дошло до штете на усевима уколико се ради о усевима, односно да ли се ради о истом земљишту у КО Добричево које је, према садржини уговора о замени земљишта, за тужиоца било значајно ради изградње рибњака. Уколико се ради о истом земљишту онда је требало ценити и захтев тужиоца за смањење накнаде у ком наводи да тај део није у могућности да обрађује јер је предвиђен да буде плављен. Пропуштено је да се цени део налаза вештака пољопривредне струке који је навео да постоји проблем веродостојности података и да достављени му докази наводе на могућност укупне поплављене површине. Ово је релевантно јер је одредбом чл. 231 ст. 1 Закона о парничном поступку предвиђено да ако суд на основу изведених доказа (члан 8) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице примениће правила о терету доказивања. Отуда, произилази да се релевантне чињенице морају утврдити до степена сигурности а не могућности.

Првостепени суд такође није дао оцену чињенице да се тужилац само једном обратио комисији са пријавом штете која је, како првостепени суд утврђује, констатовала да је поплављено одређено обрадиво земљиште и да каналски систем "није у функционалном стању што додатно отежава горе наведену ситуацији" те је нејасно да ли је укупна штета последица нефункционисања канала или и више силе. Уколико се ради о изгубљеној добити, односно добити која се по редовном току ствари могла очекивати, првостепени суд је морао дати разлоге и о томе ценећи и колики је просечан принос био у спорном периоду у том делу Војводине истог рода на земљишту таквог квалитета, уз примењене агротехничке мере. Првостепени суд није ценио ни наводе туженог о томе да је за одржавање канала искористио расположива средства.

Имајући у виду наведено односно због учињене апсолутно битне повреде из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, непотпуно утврђеног чињеничног стања као и стога што је због погрешне примене материјалног

права чињенично стање делом погрешно и непотпуно утврђено одлука је у преосталом делу морала бити укинута па је Привредни апелациони суд применом одредбе члана 391. став 1., члана 396. став 4., те члана 392. став 2. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу трећем.

Како је укинута одлука о главној ствари делом, то је морала бити укинута и одлука о трошковима поступка како би о њима суд одлучио коначном одлуком.

У поновном поступку првостепени суд ће поступити по примедбама из овог решења, па ће разјаснити да ли је захтев усмерен на стварну штету или измаклу добит, на ком земљишту или приносу је настала штета и да ли је иста последица лоше одржаваних канала или и више силе односно у ком делу и обиму постоји узрочно последична веза између нечињења туженог и настале штете. Ако се ради о измаклој добити онда ће дати разлоге о томе коју добит је према околностима случаја, и имајући у виду горе наведене примедбе овог суда, тужилац оправдано могао очекивати. Даће разлоге и о осталим релевантним чињеницама на које је овај суд указао. Правилно ће ценити истакнути приговор застарелости. За своју одлуку даће јасне и потпуне разлоге.

Следом реченог одлучено је као у ставу трећем.

ТБ/СС

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Татјана Бурица,с.р.

За тачност отправка